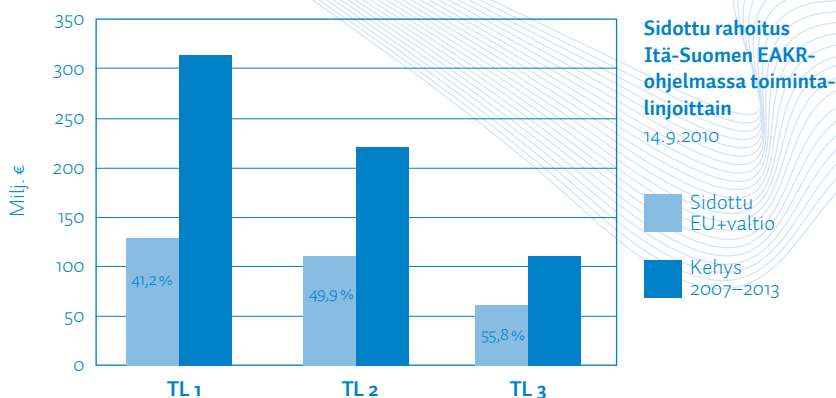

Vipuvoimaa EU:lta

RAKENNERAHASTOJEN UUTISKIRJE | 9/10 | 23.9. 2010

Itä-Suomen rakennerahasto-ohjelmat tavoitevauhdissa ohjelmakauden puolivälissä

Sidottu rahoitus Itä-Suomen EAKR-ohjelmassa toimintalinjoittain
14.9.2010

Sidottu EU+valtio
Kehys 2007-2013

teollisuus on suurin. Ohjelman toteutus on edennyt myös asetettujen horisontaalisten tavoitteiden (kestävä kehitys, tasa-arvo ja verkostoituminen) mukaisesti.

ESR-ohjelmassa Itä-Suomen suuralueosio etenee nopeimmin sekä sidontojen että maksatusten osalta verrattuna muihin alueosioihin ja valtakunnalliseen osioon. Elokuussa 2010 Itä-Suomen suuralueella oli

JATKUU >>>

Kehittämisstrategia

Itä-Suomen kehittämisen painopisteet konkretisoituvat rakennerahasto-ohjelmien toimintalinjojen kautta. EAKR:n (Euroopan aluekehitysrahasto) toimintalinja 1 keskittyy kilpailukykyisten ja uudistuvien yritysten kehittämiseen suorien yritystukien kautta. Toimintalinjalla 2 edistetään hyvin toimivaa innovaatiojärjestelmää verkostoja ja tutkimus- ja kehittämistoimintaa kehittämällä ja toimintalinjalla 3 pyritään alueen saavutettavuuden ja vetovoimaisen elinympäristön parantamiseen. ESR (Euroopan sosiaalirahasto) -toiminta keskittyy osaavan ja motivoituneen työvoiman sekä toimivien työmarkkinoiden kehittämiseen neljän toimintalinjan kautta.

EU-toimenpideohjelmien edistyminen

Itä-Suomen EAKR-ohjelman sidontatilanne oli syyskuun puolivälissä reilut 46 %. Euromääräisesti eniten sidontoja on tehty yrityshankkeissa (TL1), mutta suhteellisesti tarkasteltuna vetovoimaisen

elinympäristön ja saavutettavuuden parantaminen (TL3) on edistynyt ripeimmin. Laman vaikutukset ovat hidastaneet jonkin verran yritystukien kysyntää koko Itä-Suomen tasolla. Maakunnittaisia eroja on toki ohjelman edistymisessä. Toimintalinjojen välisiin kehyksien muutoksiin ei ohjelman seurantakomitea ollut vielä kesäkuussa valmis. Tilannetta seurataan luonnollisesti tarkoin.

Ohjelmakauden päätavoitteena on työllisyyden ja kilpailukykyyn parantaminen. Uusia työpaikkoja on tähän mennessä syntynyt yli 8 000 kpl, ja uusia yrityksiä noin 1 200 kpl. Molemmat luvut ovat reilut 60 % koko ohjelmakauden tavoitteesta.

Ohjelmarahoitusta on sidottu eniten tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen sekä innovointiin ja yrittäjyyteen. Nämä ovatkin Lissabonin strategian mukaisia toimia. Nyt 80 % rahoituksesta on sidottu strategiaa tukeviin menoluokkiin (tavoite 75 %). Liikenne, matkailu ja tietoyhteiskunta erottuvat myös suurempina päämenoluokkina. Toimialoista metalli-

SISÄLTÖ:

- 3 Biolämpöä lietalannasta
- 4 Koulutus ja työssä jaksaminen iskevinä teemoina
- 5 KAINU ponnistaa maakunnasta maailmalle
- 6 UPUlla uutta teknologiaa muovi- ja metalliteollisuuteen
- 7 Lisää tehoa työllistymiseen
- 8 EU:n innovaatio ja tutkimuspolitiikka puhutti Lahdessa
- 9 Rakennerahastojen kehittämisspäivien antia
- 10 Itämeri kutsuu – miten Suomi vastaa?
- 11 EU arjessa tapahtuma Rovaniemellä 10.9.
- 12 Oman tuotannon hanketoiminta esillä

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

>>> JATKUU

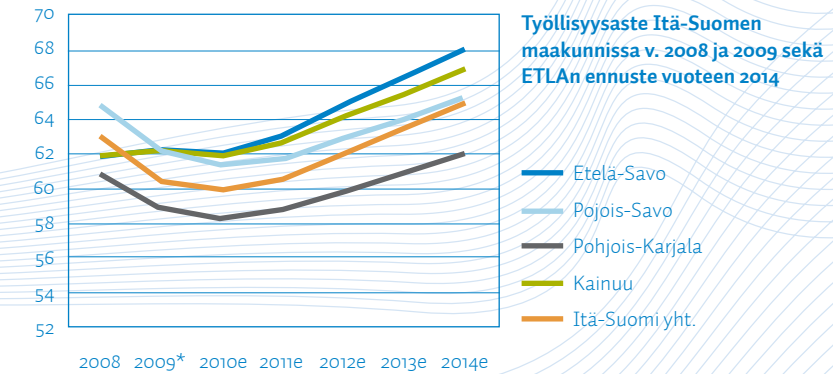
käynnissä yhteensä 322 ESR- kehittä-mishanketta. Itä-Suomessa ESR-ohjelman vahvoina painoituksina on ollut alkuohjelmakaudella pk-yritysten liiketoimintaosaamisen kehittäminen, työllisyyttä ja työmarkkinoiden toimivuutta edistävät hankkeet sekä osaamisrakenteiden kehittäminen. Eniten hakemuksia on vastaanotettu toimintalinjalle kolme, jossa käynnissä on 122 hanketta. KV-yhteistyön ja hyvien käytäntöjen toimintalinjalle on saapunut vähiten hakemuksia.

Itä-Suomessa ESR-rahoitusta on käytetty merkittävästi myös työllistä-mistä ja koulutusta tukeviin toimenpiteisiin. Vuosina 2008–2010 Itä-Suomen neljässä maakunnassa kohdennettiin n. 25 M€ palkkatukiin ja työvoimakou-lutuksiin. ESR-hankkeiden asiakkaina on ollut v. 2009 loppuun mennessä 6 992 työtöntä, mikä on n. 20 % Itä-Suomen alueen vastaavana aikana työttömänä olleista. Voidaan siis todeta työllisyshankkeiden saavutta-neen hyvin kohderyhmät taloustaan-tuman aikana. ESR:n vahva satsaus aktiiviseen työvoimapolitiikkaan on näkynyt v. 2009 aikana työllisyysas-teen laskun tasaantumisenä kaikissa Itä-Suomen maakunnissa huolimatta vaikeasta taloustilanteesta (ks. oheinen taulukko).

Maakunnittaiset painopisteet

Juuri valmistuneet uudet maakunta-ohjelmat luovat painopisteet loppukaudelle maakunnittain. Etelä-Savossa teknologiapohjaiset innovaatiot: uusiutuva energia, kuituteknologia ja muu metsäbiomas-san hyödyntäminen sekä materiaali ja ympäristöteknologia ovat keskeisessä asemassa. Samoin palveluinnovaatiot ja palveluliiketoiminta liittyen esimerkiksi turvallisuuteen, digitoin-tiin ja sähköiseen arkistointiin sekä matkailu- ja elämäntuotantoon ovat painopisteinä.

Kainuu panostaa yritystoiminnan kehittämiseen maakunnan kärkialo-jen t&k- ja innovaatiotoiminnan kehittämisen kautta. Verkostojen kehittäminen on myös painopiste: Measurepolis / Cemis tutkimuskes-kus – mittaustekniikka erityisesti

paperiteollisuuden palveluksessa ja Woodpolis – puutuotealan osaami-nen ja tuotekehitys sekä Snowpolis – hyvinvoinnin, liikunnan ja talven teknologioiden tutkimus- ja kehitys-ympäristö sekä yrityskeskittymä.

Pohjois-Karjalassa maakuntaoh-jelma POKAT 2014 määrittelee painopistealueet: metsä- ja puu & bioenergia, muovi ja metalli/teknolo-giateollisuus, kivi ja mineraalit sekä elintarviketuotantoklusterit. Lisäksi on valikoitunut aloja, joilla nähdään olevan erityistä kehityspotentiaalia: ICT, kulttuuri- ja hyvinvointituotanto sekä matkailu. Loppukauden painotukset ovat eri toimialojen välisissä uusien tuotteiden kehittä-misessä. Samalla pyritään hyödyntä-mään toimialojen välisiä rajapintoja etsittäessä uusia, innovatiivisia aluekehityksen voimavaroja.

Pohjois-Savon painopisteitä ovat teknologiateollisuuden tuotannolli-set ja teknologiset menetelmät sekä yritysverkostot. Metsäteollisuuden uudistumista tuetaan panostamalla energia-insinööri-koulutukseen ja akkuteknologiaan sekä biojalostuk-sen soveltuvaan tutkimukseen. Muita painopisteitä ovat mittaustek-niikan ja laskennallisen osaamisen soveltaminen, maitotalouden osaamis- ja kehittämissuhteiden sekä jalostuksen kehittäminen, lääkeklusteri ja hyvinvointipalvelujen

valmistelu- ja päätöstyökalut ja niitä tukevat tietojärjestelmät.

Yhteistyö ja täydentävyys

ohjelmien välillä toteutuvat rahoitta-jien yhteistyönä hankevalmistelussa ns. hankepareina tai suurempina kehittämiskokonaisuuksina. Tällöin saman kohteen eri osakokonaisuuksiin on käytetty eri rahastojen tukia (EAKR, ESR, maaseudun kehittämis-ohjelma, kansalliset ohjelmat).

Tulevan ohjelmakauden valmis-telu

etenee jatkuvasti. EU:n budjetti ensi vuonna määrittelee kehukset, joilla rakennerahasto- ja koheesiopoli-tiikkaa harjoitetaan. Itä-suomi osallistuu aktiivisesti tulevan ohjelma-kauden valmisteluun TEM:n kanssa. Itä- ja Pohjois-Suomi tavoittelevat harvan asutuksen ja pitkien etäisyyksi-en aiheuttamaan pysyvään kilpailuky-kyhaittaan perustuen nykyisen kilpailukyky-tavoitteen kaltaista ohjelmarahoitusta jatkossakin. Itä- ja Pohjois-Suomi tiivistävät yhteistyö-tään mm. yhdistämällä Brysselissä sijaitsevat EU-toimistonsa näillä näkymin ensi vuoden alussa. Myös Itä- ja Pohjois-Suomen yhdistäminen yhdeksi suuralueeksi (NUTS 2) on EU:n tilastotoimiston EuroStatin käsittelyssä.

Teksti: **EERO VILHU**
ja **KATI TORNIAINEN**

Lisätietoja

Itä-Suomen rakennerahasto-ohjelmista löytyy parhaiten Itä-Suomen rakennerahastoportaalista (<http://rakennerahastot.ita-suomi.fi>) ja valtakunnallisesta www.rakennerahastot.fi -palvelusta kuin myös EURA2007-jäjestelmän yhteydessä olevasta rakennerahastotietopalvelusta (www.eura2007.fi/rrtiepa).

Biolämpöä lietelannasta

Potkua Pohjois-Savon maataloudelle tutkimusnavetasta

Pohjoissavolaisen Maaningan kunnassa kirkonkylän tuntumassa on maatila nimeltä Halola. MTT:n tutkimuslaitoksena toimivan Halolan navetan lehmät ovat ainutlaatuisen tutkimuksen kohteina. Tutkimus liittyy mm. maidontuotantoon, ruokintaan ja eläinten hyvinvointiin. Naudat saavat lämpösäkin läheltä: saman tilan biokaasulaitos tuottaa osaksi niiden lietelannasta lämpöä ja sähköä navettaan.

Muun muassa maidontuotantoon ja nurmen viljelyyn liittyvä tutkimustoiminta Halolan navetassa on päässyt hyvään vauhtiin.

MAA- JA ELINTARVIKETALOUDEN

tutkimuskeskus MTT on pitänyt jo pitkään tutkimuskeskustaan Maaningalla. Rakennerahastojen avaamien uusien rahoitusmahdollisuuksien myötä tutkimusaseman, Itä-Suomen yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun yhteistyö on lisääntynyt. Ne ovat toteuttaneet yhteisiä kehittämishankkeita. Ensimmäisenä toimenpiteenä Maaningan kunta käynnisti Halolan tutkimusnavetan rakentamishankkeen. Hanke on mahdollistanut muitakin hankkeita tutkimuskeskuksessa. Navetta on poikunut tällä ohjelmakaudella neljä uutta kehittämishanketta, jotka muuten olisivat käynnistyneet hitaammin.

Piristysruiske alueen maatalouselinkeinolle

Maaningan kunnalla, MTT:llä ja kahdella korkeakoululla oli tarve löytää uusia kumppaneita toimintaansa ja osallistua alan ja alueen kehittämiseen entistä tehokkaammin. Hanke on tarjonnut käytännönläheisen tutkimus- ja oppiympäristön luonnonvara-alan tutkijoille ja opiskelijoille.

– MTT ei ole aiemmin toiminut Maaningalla alueen koulutuksen järjestäjien ja tutkimuslaitosten kanssa näin laajasti. Toiminnan lisääntyminen on auttanut myös tutkimusasemaa säilymään elinvoimaisena ja kehittyvänä toiminta- ja työpaikkana. Se taas antaa myönteisen signaalin

maatalouselinkeinon kehittämiseen Pohjois-Savossa, EU-hankekoordinaattori **Juha Minkkinen** kertoo.

Navetan rakennusprojektiin osallistui tuplasti niin monta yritystä kuin sen hankesuunnitelmassa kaavailtiin, yhteensä 12. Sekin todistaa, että hanke oli alueelle tarpeellinen. 120 lehmän asuttama navetta valmistui keväällä 2009 ja sen vihki käyttöön maa- ja metsätalousministeri **Sirkka-Liisa Anttila**.

Biokaasulaitos tuottaa lämpöä lehmille niiden lietelannasta

Biokaasuteknologian tutkimus- ja opetusympäristön kehittämishankkeella rakennettiin biokaasureaktorilaitteisto Halolan navetan viereen. Biokaasutuksella voidaan mm. vähentää merkittävästi lietteen käsittelyn hajuhaittoja, maatalouden metaanipäästöjä ja korvata biokaasulla fossiilisia polttoaineita.

– Laitos saa polttoainetta navetasta, joka taas lämpiää osittain sen tuottamalla energialla. Muuhunkin sähköntuotantoon polttoainetta voi käyttää. Maatilat saavat arvokasta tietoa biokaasulaitoksen tutkimuksesta. Se selvittää, minkä kokoiset maatilat voivat tuottaa energiaa omaan käyttöönsä ja kuinka paljon. Siten tutkimus tukee maataloutta ja siihen liittyviä maatilayrityksiä koko Suomessa.

Tutkimuskeskuksen käynnissä olevan ohjelmakauden viidestä

EU-hankkeesta on päättynyt kaksi, navetan rakennus- ja biokaasulaitosinvestointihanke. Vuoden 2010 alussa käynnistyneet kolmivuotiset NYT Nykyaikainen navettateknologia -hankeet (EAKR+ESR) ovat vielä alkuvaiheessa. Hankekokoaisuuden täydentää maaseuturahaston rahoittama Biokaasuteknologian käyttöönoton edistämishanke.

”Tutkimus tukee maataloutta ja siihen liittyviä maatilayrityksiä koko Suomessa.”

Halolan tutkimusnavetan rakentaminen

Ohjelma ja toimintalinja: EAKR, Pohjois-Savo, Toimintalinja 2

Projektikoodi ja toteutusaika: A30171, talvi 2008–syksy 2009

Kokonaiskustannukset: 1 640 950 €

Hallinnointi: Maaningan kunta

Lisätietoja:

EU-hankekoordinaattori
juha.minkkinen@pohjois-savo.fi
www.pohjoissavo.fi/fi/psl/index.php

Koulutus ja työssä jaksaminen iskevinä teemoina Kuntokuureista virtaa rakennusalan puurtajalle

Iltapäiväseisokeilla rakennusalan ammattilaiset saavat muun muassa tietoa järkevästä ja maukkaasta ravinnosta, jolla jaksaa pitkään.

Alku ei näyttänyt lupaavalta. Itä-Suomen rakennusalan ISKE-kehittämishanke pääsi alkamaan kuukausia myöhässä, loppuvuodesta 2009. Vaan hankalasta alusta sukeutui ennen loppukiihostakin riemastuttavia tuloksia.

ITÄ-SUOMESSA rakennusala työllistää kymmenisen prosenttia alueen työvoimasta. Itä-Suomen Talonrakennusteollisuus ry piti tärkeänä lisätä rakennusalan vetovoimaisuutta. Hankkeen yksi tavoite on ollut lisätä työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Toiminta on käynnistynyt niin vauhdikkaasti, että hankkeelta on lupa odottaa kannustavia tuloksia. Erityisesti kumppanuuden edistämiseen tähtäävä hanke päättyy ensi vuoden lopulla.

Tukea ja tehoa työssä jaksamiseen pomoista työntekijöihin ISKE:n projektikoordinaattori **Merja Kokkonen** iloitsee etenkin pienten rakennusalan yrittäjien ja ”kaivuri-koppikörmyjen” lämpenemisestä työkuunta tukevalle toiminnalle.

– Heitä ei yleensä ole lähestytty tällaisissa hankkeissa, ja he ovat olleet tyytyväisiä saatuaan kutsun. Työhyvinvoinnin osuuteen on muodostunut kolme päälinjaa. Yrityskohtainen hyvinvoinnin kartoitus ja kuntotestaukset koko henkilöstölle on ollut suosittu

ohjelma. Toinen on ollut esimiehille suunnattu, alaisten kohtaamiseen valmentava ja omiin esimiesvalmiuksiin paneutuva koulutus. Iltapäiväseisokit, joissa osanottajat muun muassa keskustelevat ihmishuone-kiemuroistaan ja elämäntavoistaan. Taukojumpalla he opettelevat palautumista ja kehonsa kuuntelua.

– Kaikki toimintamme ovat matalan kynnyksen tilaisuuksia. Olemme saaneet hienosti mukaan paitsi esimiehiä ja toimihenkilöitä, myös työntekijöitä. Niin toivoimme. Puolen päivän mittaisilla eri aiheiden teemapäivillä saa jo maistiaisia pidempikestoista kehittämisestä.

Ammattitaidon vahvistamista ja ympäristötietoutta

ISKE:n toimijoiden tavoite oli saada mukaan 82 Pohjois-Savon alueen yritystä. Tällä hetkellä niitä on reilut 50, ja Kokkonen uskoo tavoitteen täyttyvän. Suurin osa on ollut 20–49 hengen yrityksiä. Alle kymmenen hengen yrityksiä saisi Kokkonen mukaan tulla vielä rutkasti enemmän.

Suurin osa toiminnasta on ollut ammatillisen osaamisen kehittämistä. ISKEläiset ovat järjestäneet lähes sata koulutustapahtumaa. Konsultointi- ja koulutuspäiviä on kertynyt melkein 700.

– Koulutuksista ja yritysکوhtaisista konsultoinneista on levinnyt hyvä sana ympäriinsä, ja se hän on paras markkinointikeino. Yrittäjä uskoo parhaiten toista yrittäjää, Kokkonen toteaa.

Myös ympäristöasiat ovat olleet esillä. Rakennustyömaille kehitetyillä ympäristömittareilla asiantuntijat ovat tutkineet esimerkiksi sitä, miten hyvin yritykset ovat ottaneet huomioon toimintansa vaikutukset ympäristöön ja ovatko ne edistyneet ympäristötietoisuudessa. Ympäristökilpailun ensimmäiset mittaukset on jo tehty ja toinen mittauskierros työmaille on menossa. Juuri ympäristöosaamisen mittaaminen kuten työhyvinvoinnin kehittäminenkin ovat tehneet ISKE:stä yhden maan kärkihankkeista.

”Kaikki toimintamme ovat matalan kynnyksen tilaisuuksia.”

Itä-Suomen rakennusalan kehittämishanke

Ohjelma ja toimintalinja:
ESR, Pohjois-Savo, Toimintalinja 1

Projektikoodi ja toteutus aika:
S10853, syyskuu 2009–talvi 2011

Kokonaiskustannukset: 2 497 500 €

Hallinnointi: Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lisätietoja: projektikoordinaattori
merja.kokkonen@rakennusteollisuus.fi
www.rakennusteollisuus.fi

KAINU ponnistaa maakunnasta maailmalle

Perinteikäs kainuulainen on myös trendikästä

Kainuulainen tarinaperinne ja luonnonmuodot inspiroivat KAINU-hankeeseen osallistuvia huonekalu- ja puualan yrityksiä panemaan parhaan osaamisensa peliin. Alkuvuodesta 2009 startannut projekti on auttanut paikallisia yrityksiä parantamaan edellytyksiään menestyä markkinoilla. Myös yritysten yhteistyö on kehittynyt.

Habitare-messuilla KAINU-huonekalut ja -tekstiilit houkuttelivat sekä ammattilaisia että yksityisiä. Tuotteiden markkinointi sai messuilta vauhdikkaan alun.

PERINTEISYYS, AITOUS, OMALEIMAISUUS. Näistä ominaisuuksista ja paikallisista materiaaleista alkoi muotoutua KAINU-mallisto, johon kuuluu huonekaluja ja sisustustekstiilejä sekä koteihin että julkisiin tiloihin. Huonekaluteollisuuden kehittämishanke käynnistyi keväällä 2009. Ensimmäiset tuotteet valmistuivat syksyllä 2009. Nyt mallistossa on 17 huonekalua ja lisäksi tekstiileitä ja pientuotteita. Yritysten määrä on jo ylittänyt odotukset: kuuden sijaan mukana on nyt kahdeksan erikokoista yritystä.

Kainuulaislampaan katoamista ehkäisemässä

Projektipäällikkö **Matti Luukkonen** kiittelee suunnittelijoita, jotka ovat ottaneet huomioon yritysten erikoisosaamiset ja nitoneet ne hienosti yhteen. Vallitseva trendi myös sisustusalaalla on paikallisuus, ja siihen KAINUkin on kiteyttänyt toimintansa ytimen.

– Erinomainen esimerkki on Kainuun harmaa -lammasrodun villa, jota on käytetty tekstiileissä. Lammasrotu on ollut vaarassa kuolla sukupuuttoon. Huonekaluissa käytetään paljon puuta, erityisesti Kainuussa yleistä mäntyä. Siitä on tulossa maailmalla trendimateriaali.

Tuotteiden korkean laadun ovat taanneet huippusuunnittelijat. Palkitulla monialaisella muotoilijalla

Kaarle Holmbergilla on juuret Kainuussa. Tekstiilit ovat kansainvälisesti tunnustetun tekstiilisuunnittelija **Elina Heleniuksen** käsialaa.

Vientituotteeksi Japaniin?

KAINU lähti Helsingissä syyskuun alussa pidetyille Habitare-messuille korkein odotuksin. Pettymys ei tarttunut tuliaisten joukkoon. Positiivista huomiota tuli sitäkin enemmän.

– Sekä media että ammattilaiset olivat hyvin kiinnostuneita KAINU-tuotteista. Ja sekin ilahdutti, että yleisö antoi myönteistä palautetta. Kävijät kiittelivät itse esineitä, mutta myös yritysten alueellista yhteistyötä.

KAINUn tekijät ovat pitäneet mielessä tuotteiden kaupallisuuden, sillä elinkeinostahan tässä on kyse. He kurottelevat markkinoita aina Japania myöten. Erä huonekaluja onkin matkalla Tokion suureen suomalaisen muotoilun näyttelyyn, jonka Design Forum on koonnut. KAINUlaiset uskovat tuotteidensa miellyttävän japanilaisten sisustumakua. Holmbergilla on jo kokemusta Japanin markkinoista, joten hän tietää, millaista menestystä on lupa odottaa.

Pitkäjänteisyyttä vaativa markkinointi on nyt alkanut. Suurille huonekaluvalmistajille se on tuttu

juttu, mutta aloitteleville pienyrityksille koko tuotanto- ja markkinointiprosessi on oivallinen koulu. Ja kovakin.

– Yrittäjät ovat olleet innokkaasti mukana ja satsanneet tuotekehittelyyn. Heidän antaumuksellisuuttaan on ollut mukava seurata, ja nyt tietysti odotamme kovasti hyviä tuloksiakin, Luukkonen sanoo.

”Tuotteiden korkean laadun ovat taanneet huippusuunnittelijat.”

KAINU

Ohjelma ja toimintalinja:
EAKR, Itä-Suomi, Toimintalinja 2

Projektikoodi ja toteutusaika:
A30777, kevät 2009–kevät 2012

Kokonaiskustannukset: 600 000 €

Hallinnointi: Kainuun Etu Oy

Lisätietoja: projektipäällikkö
matti.luukkonen@kainuunetu.fi
www.kainu.net

UPUlla uutta teknologiaa muovi- ja metalliteollisuuteen Nanotyöstökeskus on Joensuun seudun ylpeys

Työvälinealan yritykset, asiantuntijat sekä alan koulutus ja tutkimus olivat Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun UPU-hankkeen kohderyhmiä. Kaikki ne ovatkin saaneet paljon irti uudesta nanotyöstökuksesta. Tähtäimessä oli luoda maailmanluokan tarkkuusteknologian ympäristö Joensuun seudulle. Miten siinä kävi?

SIINÄ KÄVI HYVIN. UPU-hanke päättyi viime vuoden lopussa. Reilut kaksi vuotta kestänyt investointihanke tuotti tuloksia jopa nopeammin kuin sen toimijatiimi odotti. Konkreettisesti onnistuminen tarkoitti nanotyöstökoneen hankintaa.

UPU tulee sanoista Ultra Precision Unit, joka on suomeksi nanotyöstökeskus. Se ei sanana avaudu peruspulliaiselle. Projektipäällikkö, Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun yliopettaja **Kari Mönkkönen** selittää, mistä on kyse.

– Nanotyöstökoneita käytetään tarkkuusteknologiassa tutkimuksen ja teollisen toteutuksen välimaastossa. Sillä voi valmistaa prototyyppiä tai valmiita tuotteita. Sellaisia ovat esimerkiksi tarkat linssit tai mittalaitteiston peilit, Mönkkönen sanoo.

UPUsta hyötyvät opiskelijat, tutkijat ja yritykset

Pohjois-Karjalassa on viime vuosina virinnyt uusia yrityksiä matkapuhelinten valmistuksen ympärille. Siihen liittyvät myös optiikka ja tarkkuusteknologia, jotka ovat UPU:n alaa.

Laitteesta on moneksi: sillä voi kehitellä uusien tuotteiden projekteja, se auttaa yrityksiä edistämään liiketoimintaansa ja tutkimuslaitokset voivat hyödyntää sen tuloksia tutkimuksissaan. Ammattikorkeassa hallitaan tuotteistaminen ja tuotanto, yliopistolaisilla on hallussa suunnittelu- ja valmistusmenetelmät.

Suomessa vielä tuntematonta toimintamalliakin UPUlla tavoiteltiin. Valitut yritysten avainhenkilöt

sitoutuivat toimimaan tutkijaryhmän kanssa. Sillä tavalla alueen huippuosaajat pysyvät entistä paremmin lähiseudun yrityksissä ja antavat osaamistaan kaupallisissa sovellutuksissa.

Mihin kaikkeen kone pystyy?

Yhtenä päämääränä hankkeessa on ollut uudistaa perinteistä muovi- ja metalliteollisuutta tekemällä uuden teknologian mahdollisuuksia tutuiksi yrityksille.

– Tällainen teknologia on Suomessa aivan uutta. Sille on kuitenkin tulossa monia sovellusalueita. Siksi olemme alkaneet markkinoida toimintaamme toden teolla. Esimerkiksi Tampereen alihankintamessuilla on mainio tilaisuus esitellä osaamistaan. Siellä voimme havainnollistaa kävijöille, mitä kaikkea nanotyöstökoneella voi tehdä, Mönkkönen kertoo.

Aina markkinoinnin ei tarvitse olla niin aktiivistakaan. Yritykset kyselevät yhä enemmän mahdollisuuksista yhteistyöhön.

UPU oli yksi neljästä toisiaan tukevasta hankkeesta. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun toinen, osin ESR-rahoitteinen hanke oli tarkkuusteknologian koulutuksen kehittäminen. Koulutus antoi valmiudet nanotyöstökoneen

”Nanotyöstökone soveltuu muun muassa uusien tuotteiden kehittämissprojekteihin”, sanoo projektipäällikkö Kari Mönkkönen.

käyttämiseen. PAMK ja Joensuun yliopisto toteuttivat omat EAKR-hankkeensa 3D mikro- ja nanorakenteista. Projekteja tukivat Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Tekes ja ELY-keskuksen Itä-Suomen lääninhallituksen sivistysosasto. Joensuun tiedepuisto hoiti yhteyksiä päättäjiin.

”Tällainen teknologia on Suomessa aivan uutta.”

UPU – Ultra Precision Unit -nanotyöstökeskus

Ohjelma ja toimintalinja: EAKR, Pohjois-Karjala, Toimintalinja 2

Projektikoodi ja toteutusaika: A30181, syyskuu 2007–talvi 2009

Kokonaiskustannukset: 610 000 €

Hallinnointi: Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu

Lisätietoja:

kari.monkkonen@pkamk.fi
www.pkamk.fi

Lisää tehoa työllistymiseen

Vaaksa vaikuttaa välityömarkkinoilla

Välityömarkkinoilla on kosolti ihmisiä, jotka eivät millään löydä etsimäänsä työtä. Heitä varten perustettiin Vaaksa. Kuten myös Mikkelin seudun työnvälittäjätahoja varten, sillä ne eivät ehdi paneutua riittävästi työvoiman ja -paikkojen yhteen saattamiseen.

Vaaksa-hankkeen työelämän valmennettavat kunnostivat Ripatin kylätaloa. He kulkivat työkohteeseensa Vaaksa-busseilla.

TÖITÄ OLISI, mutta tekijä puuttuu, ja päinvastoin. Kyse on siis työn ja työvoiman tarpeiden koordinoimisesta. Nämä välityömarkkinat olivat Mikkelin seudun vuonna 2008 käynnistyneen Vaaksa-projektin kohteena. Projektin oli määrä auttaa vaikeasti työllistyviä allekirjoittamaan viimein työsopimus päivärahahakemuksen sijaan. Heitä ovat etenkin matalan koulutustason omaavat henkilöt ja tietyt erityisryhmät, kuten romanit. Vaaksa suunnattiin ensisijaisesti kunnille, joiden etu on kehittää välityömarkkinoita.

Työhönvalmennus ja työpankki olleet suosittuja

Kolmivuotinen projekti on perustunut yhteistyölle niin työvoiman palvelukeskuksen, TE-toimistojen, kuntien sosiaalitoimen kuin työvalmennuskeskustenkin kanssa. Vaaksa on pitänyt yhteyttä myös seudun elinkeinoa kehittäviin hankkeisiin, toimijoihin ja yrityksiin. Työllistämistarpeita se on kartoittanut yrityksistä, kotitalouksista, järjestöistä ja julkisten alojen työllistäjistä.

Hankkeen ensimmäinen vaihe päättyi vuoden lopussa. Projektipäällikkö **Pekka Patama** on tyytyväinen tuloksiin.

– Asiakkaat ovat löytäneet hyvin mm. työhönvalmennuksen, johon liittyvät esimerkiksi työhönvalmennus- eli Vaaksabussit. Ne tavoittavat syrjäseutujen työnhakijoita. Muista

seutukunnista otimme esimerkiksi työpoolimallista, työpankista. Sen kautta työllistetyt tekevät toimeksiantoja ulkopuolisille, mutta ovat pysyvässä työsuhteessa omaan työpisteeseensä eli -pooliinsa. Siten he eivät joudu pätkätyökierteeseen, Patama sanoo.

Palvelualalla olisi kasvunvaraa

Eniten Vaaksa on yhdistänyt työhalukkaita palvelualan avustaviin tehtäviin. Alalla on paljon piilotyöpaikkoja.

– Tarvitseeko aina itse maalata kotinsa seinät tai insinööriäidin jäädä hoitamaan hiukan flunssaista lasta kotiin, kun päteviä tekijöitä olisi tarttumaan toimeen? Palvelut on vain hinnoiteltava oikein ja niiden löytäminen tehtävä helpoksi. Kun asiakas on kerran käyttänyt työpankkia, hän käyttää sitä yleensä toisenkin kerran.

Ei lumetöitä, vaan aidosti työnhakua edistävää

Hanke jatkuu vielä toiset kolme vuotta. Nyt tiedetään, mitkä ovat tarpeellisimpia toimintamuotoja ja mitä voisi vielä kehittää.

– Keskitymme työpankkiin ja työhönvalmennukseen erityisryhmille, kuten romaneille. Lisäksi pyrimme parantamaan kuntien palkkatukityöllistämisen vaikuttavuutta. Olemme onnistuneet tehostamaan työpaikkojen ja työnhakijoi-

den kohtaamista. Tämä on näiden kolmen vuoden suurin anti.

Vaaksaa käyttäneet välityömarkkinoiden työnhakijat ovat olleet erittäin tyytyväisiä.

– He ovat sanoneet, että tämä tukitoiminta ei ole vain työhaun aktivoiminen jatketta. Tämä on oikeasti hyödyllistä, kehuu Pekka Patama!

”Kyse on työn ja työvoiman tarpeiden koordinoimisesta.”

Vaaksa – Mikkelin seudun välityömarkkinoiden kehittämishanke

Ohjelma ja toimintalinjat:
ESR, Etelä-Savo, Toimintalinjat 2

Projektikoodi ja toteutusaika:
S10403, talvi 2008–talvi 2010

Kokonaiskustannukset: 1 142 295 €

Hallinnointi: Mikkelin kaupunki

Lisätietoja: projektipäällikkö
pekka.patama@mikkeli.fi
www.mikkelinvaaksa.fi

EU:n innovaatio ja tutkimuspolitiikka puhutti Lahdessa

Lahden Sibeliustalolla pohdittiin 16.-17.9 EU:n innovaatio- ja tutkimuspolitiikan merkitystä Itämeren alueella. Seminaari järjestettiin Euroopan komission, eurooppalaisten alueiden välisen yhteistyöjärjestön CPMR:n, Päijät-Hämeen, Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan liittojen toimesta. Seminaarissa keskityttiin pohtimaan politiikan merkitystä tämän hetken toimintaan ja samalla ennakoitiin tulevaisuutta vuoden 2013 jälkeen.

Seminaarin avauspuheenvuorossa kuultiin Päijät-Hämeen maakuntaliiton maakuntavaltuutetun **Pekka Komun** vetoamus vahvan aluepolitiikan puolesta ja toive panostuksesta koheesiopoliittikkaan. EU2020-strategiaan hän puolestaan toivoisi synergiaa koheesiopoliittikan ja strategian välillä. Maahanmuutto- ja eurooppaministerin **Astrid Thors** muistutti, että suomalaisten mielikuva itsestään vahvoina innovaattoreina ja tutkijoina ei ole aina paikkansapitävä. Esimerkiksi vahvan Itämeristrategian luominen on ollut ongelmallista. Puheenvuorossaan hän korosti innovaatioiden ja tutkimuksen suuntaamista entistä vahvemmin yhteiskunnan ja ympäristön tarpeisiin. Sektorille tarvittaisiin hänen mukaansa myös entistä enemmän kilpailua rahoitusta hakevien projektien välille.

Euroopan parlamentin jäsen **Carl Haglund** painotti tutkimuksen merkitystä tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Taustalla on

vahva usko siihen, että Euroopan tulevaisuus on tutkimuksen ja innovaatioiden varassa. Haglundin mukaan seitsemän vuoden kausittaiseen toimintaan tottuneille tulevat neuvottelut saattavat merkitä suuria muutoksia kun ilmoille on tuotu esimerkki 5+5 vuoden mallista.

Lahden Sibeliustalon kaunista ympäristöä kiitteli Euroopan komission Itämeren maiden yksikön johtaja **Charlina Vitcheva**, joka mainitsi myös viereisen vesistön kehittämisen saaneen rahoitusta Euroopan unionilta. Hän uskoo aluepolitiikan toimivuuteen, koska ainoastaan alueet itse tunnistavat omat vahvuutensa. Suomalaisia Vitcheva pitää vahvoina pelaajina

innovaatioiden kentällä. Innovaatiosysteemien toimintaan hän kuitenkin toivoi entistä enemmän avoimuutta.

CPMR:n Itämerikomission puheenjohtaja ja Ruotsin Västerbotenin maakuntaliiton puheenjohtaja **Erik Bergqvist** otti kantaa ohjelmakauden pituuteen ja totesi normaalin projektin kestävän keskimäärin 3 vuotta, jolloin ehdotettu 5+5 malli on liian lyhyt projektien onnistuneeseen läpiviemiseen. Bergqvist toi esiin ongelmat yhteistyössä eri maiden välillä. Hän puhui monikerroksisen hallintojärjestelmän puolesta, jolloin maiden välisten projektien hallinta olisi mahdollista.

Teksti ja kuva: **MARJA EKLUND**

Seminaarin esitykset osoitteessa
<http://www.paijat-hame.fi/fi/innovationconference>

Rakennerahastojen kehittämispäivien antia

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteutti yhdessä Uudenmaan ELY:n kanssa Helsingissä 9.–10.9.2010 Rakennerahastojen kehittämispäivät. Aiemmin ministeriö on järjestänyt hallinnonalalleen vuosittain 12 vuoden ajan rakennerahastopäivät, mutta nyt tilaisuus haluttiin avata laajemmalle kohdeyleisölle yli hallinnalojen, koska kehittämisteemat ovat yhteisiä. Paikalla oli kehittämisteemoina innostuneita maakunnan liitoista, ELY:istä, AVI:sta, OPH:sta, Kuntaliitosta, valtakunnallisten kehittämishankkeiden koordinoivista projekteista sekä ministeriöistä (TEM ja OKM).

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Kahden päivän aikana kuultiin OKM:n rakennerahastopolitiikan sisältöpainotuksia, strategia 2020 -painotuksia ja käsiteltiin EU2020 strategiaprosessia sekä pohdittiin jo tulevaakin rakennerahastojen ohjelmakautta. Alueiden edustajat toivat suuralueittain esille kehittämisehdotuksia, joissa painottuivat etenkin ohjelματοimijoiden ylihallinnollinen ja yliaalueellinen yhteistyön tarve ja vuorovaikutteisuuden lisääminen. Yhteisenä toiveena oli lisätä ymmärrystä eri toimijoiden tekemisestä, luottamusta sekä mahdollisuuksia edistää työkäytänteiden yhteneväisyyttä.

Kehittämispäivien keskeisenä teemana oli kehittävä arviointi sekä valtakunnallisten ESR-kehittämishankkeiden keskinäiset kytkennät

ESR-alueellisiin osoihin ja EAKR-ohjelmiin. Kehittävään arviointiin perehdyttiin sisällöllisesti sekä käytännössä työskenneltiin kehittävä arvioinnin periaatteen osallistavasti, vuorovaikutteisesti ja yhteistyössä. Kehittävä arvioinnin prosessi on OKM:n hallinnonalalla käynnistynyt jo elokuussa ja jatkuu syventäen arvioitavia teemoja. Prosessin aikana on selvästi tullut esille tarve parantaa rakennerahastohankkeiden hyödynnettävyyttä ja hankkeiden yhteiskunnallista vaikuttavuutta merkittävästi. Kehittävä arvioinnin osalta todettiin, että vasta kun toimintatavat ja -kulttuurit muuttuvat saavutetaan aitoa kehitystä.

Seuraavat Rakennerahastojen kehittämispäivät toteutetaan ensi vuoden keväällä Lapissa yhteis-

työssä ELY:n, maakunnan liiton ja OKM:n kanssa. Tilaisuus on avoin kehittämistoiminnasta kiinnostuneille ylihallinnollisesti ja yliaalueellisesti. Tämän tilaisuuden lisäksi toiveena on, että TEM:n järjestämille rakennerahastopäiville saataisiin temaattiset kokonaisuudet hallinnaloittain. Näin saataisiin muodostumaan hyvä kokonaisuus kevään rakennerahastojen kehittämispäivistä ja syksyn rakennerahastopäivistä. Rakennerahastojen kehittämispäivien ilmoittautuneille mailatussa kyselyssä enemmistö toivoi tätä järjestelyä.

Teksti: **MERJA NIEMI**

Tilaisuuden esitykset löytyvät osoitteesta

http://www.rakennerahastot.fi/rakennerahastot/fi/o4_viranomaisille/o8_tilaisuuksia/index.jsp

Itämeri kutsuu – miten Suomi vastaa?

TEM järjesti keskiviikkona 8.9.2010 yhdessä EU:n Interact-ohjelman kanssa Itämeri-seminaarin Helsingissä. Seminaarissa käsiteltiin EU:n yhteisen Itämeri-strategian toimeenpanoa. Seminaariin osallistui 50 hallinnon ja sidosryhmän edustajaa. Euroopan unioni hyväksyi lokakuussa 2009 EU:n yhteisen Itämeri-strategian. Sen tavoitteena on puhdas ja terve Itämeri sekä taloudellisesti menestyvä alue. Lisäksi Itämeren kiinnostavuutta, turvallisuutta ja liikenneyhteyksiä halutaan kehittää.

Strategian toimintasuunnitelma sisältää erilaisia yhteistyöhankkeita. TEM on mukana etenkin sisämarkkinoita, tutkimus- ja innovointitoimintaa, yrittäjyyttä sekä energiaa koskevissa hankkeissa sekä Itämeren talousalueen kehittämisessä. Itämeristrategiaa näistä näkökulmista päivän aikana käsittelevät neuvotteleva virkamies **Pirjo Kutinlahti**, hallitusneuvos **Antti Riivari** sekä neuvotteleva virkamies **Pertti Hämäläinen**.

Rakennerahastot ovat potentiaalisia Itämeri-strategian rahoittajia

Komission edustajat **Anders Lindholm** ja **Alain Roggeri** korostivat, että Itämeri-strategian toteuttamisen keskeisimmät rahoituslähteet

ovat rakennerahastot. Komission mukaan on syytä selvittää, miten hyvin kansallinen lainsäädäntö tukee ja edistää alueiden ja paikallistason osallistumista Itämeri-strategian toteuttamiseen.

– Alueiden välistä yhteistyötä voidaan aloittaa pienilläkin askelilla. Vaikeita tehtäviä varten rahoituksen kehittäminen sopii erittäin hyvin, he kertoivat.

Parhaillaan kehitetään rakennerahastojen kansallista vuosiraportointia ja seurantajärjestelmää Itämeren alueella. Suomi on mukana kuudessa kansainvälisessä, valtioiden rajat ylittävässä ohjelmassa.

Myös kansainvälisten kehitysluottolaitosten edustajat Euroopan investointipankista ja Pohjoismaiden investointipankista muistuttivat yhteisrahoituksen mahdollisuuksista.

Ruotsi on aktiivinen strategian toteuttamisessa

Ruotsi ja Tanska ovat erityisen aktiivisesti osallistuneet Itämeri-strategian toimeenpanoon. Ruotsin kasvuviraston edustaja **Christina Skantze** kertoi maansa kokemuksista.

– Pääministerin alaisuudessa toimii erillinen Itämeri-sihteeristö. Hallitus on antanut hallinnolle 55 tehtävää, joista parhaillaan kerätään tietoa. Tärkeintä on saada kaikki maantieteelliset tahot ja toimijat mukaan kehittämään samalla yhteisrahoitusta. Toimintaa varten ei ole osoitettu uusia rahoituslähteitä Ruotsista, hän selitti.

Yhteistyö on strategian toteuttamisen edellytys

Yhteenvedossaan neuvotteleva virkamies Barbro Widing korosti, että strategia edellyttää Itämeren alueen kaikilta toimijoilta hyvää yhteistyörakennetta ja tehokasta hallinnointijärjestelmää.

– Verkostojen vahvistamisessa ja tiedonvaihdon tehostamisessa syytä harkita extranet-kanavaakin. Lisäksi yhteistyötä on syytä tiivistää EU:n naapurivaltioiden kanssa: etenkin sekä Venäjän federaation että Luoteis-Venäjän ja Valko-Venäjän kanssa. Liittolaisia on löydettävissä myös Pohjoismaisen Ministerineuvoston, Itämeri- ja Barents neuvostojen, ehkä myös Arktisen neuvoston kautta, hän kertoi.

– Poikkihallinnollista yhteistyötä korostetaan myös EU:n 2020-ohjelmassa. Yhteisenä haasteenamme on samansuuntaisuus toiminnassa paikallisten, alueellisten, kansallisten ja valtioiden välisten toimijoiden välillä, hän painotti.

Teksti: **BARBRO WIDING**

Tilaisuuden esitykset löytyvät osoitteesta

http://www.rakennerahastot.fi/rakennerahastot/fi/o4_viranomaisille/o8_tilaisuuksia/index.jsp

EU arjessa -tapahtuma Rovaniemellä 10.9.

Taloustutkimuksen tekemän mielipidetutkimuksen mukaan 55 % lappilaisista piti suurimpana EU:sta koituneen hyötynä vaivattoman matkustamisen. Heti seuraavina 38 % -osuudella tulivat koulutuksen ja tutkimuksen kehittäminen sekä työllisyyden ja elinkeinojen tukeminen. Näissä mielipiteissä näkyy mm. EU:n rakennerahastojen vahva rooli Lapin kehittämisessä. Lappilaiset suhtautuvat Euroopan unioniin neutraalin myönteisesti.

EU:n rakennerahastot tukevat hankkeita, jotka edistävät yritystoimintaa, innovaatioita, verkottumista sekä osaamista ja työllisyyttä. Kolmen vuoden aikana mm. Lapissa on ollut EAKR- ja ESR-rahoitteisia hankkeita 732. Niihin on myönnetty rahaa yhteensä noin 130 miljoonaa. Rahoitettujen hankkeiden arvioidaan vaikuttaneen 116 uuden yrityksen ja yli 1600 työpaikan syntyyn.

Kuin ”Rovaniemen markkinoilla”

Rovaniemen Lordi-aukiolla syyskuussa oli tunnelma, kuin ”Rovaniemen markkinoilla” upeassa syysauringossa. Ohjaaja-näyttelijä **Kari Väänänen** juontama yleisöohjelma veti kuulemaan EU-asioista.

Rakennerahastohankkeiden teltoissa oli vipinää: yhdessä annettiin luontaishoitonäytteitä, toisessa pelattiin tasa-arvorulettia, kolmannessa visioitiin tulevaisuuden rovaniemeläisiä, neljännessä sai jättää tulevaisuuden toiveita toivomuspuuhun ja viidennessä järjestettiin maahanmuuttajille keskustelupajoja.

Lapin Letka -hankkeen projektikoordinaattori **Tatja Karvonen** ja muut hankkeen työntekijät pitivät tasa-arvon rulettipöytää. Rulettia kävi pelaamassa kymmenittäin ihmisiä. Voittojakin heltisi, mutta tärkein palkinto oli herättää ajatuksia rulettipöydän tasa-arvoon liittyvillä väittämillä.

Luontaishoidon palveluita Lapista -hankkeen projektipäällikkö **Aini Ojala** kollegoineen ja opiskelijoineen saivat palvella jonoksi asti luontaishoitonäytteistä kiinnostuneita. Hoidossa kävi mm. europarlamentaarikko Satu Hassi.

Projektipäällikkö **Juha Seljänperä** kumppanuushanke **Versosta** oli tyytyväinen päivän antiin. Teltalla kävi uusia potentiaalisia asiakkaita ja samalla oli mahdollisuus tehdä näkyväksi maahanmuuttajien parissa tehtävää työtä.

Nuorten hyvinvoinnin ankkurit -hanke järjesti teltaan näyttelyn Kemijärven, Inarin, Kolarin ja Ranuan nuorten kanssa tehdystä taidekasvatustyöstä. Projektikoordinaattori **Katri Kuusela** kollegoineen tarjosi mahdollisuuden pieneen taidetyöpajaan toivomuspuun muodossa.

Made in Lapland -hankkeen projektipäällikkö **Heidi Puikko** pani kaupunkilaiset visioimaan tulevaisuuden rovaniemeläisiä ja kertoi samalla hankkeensa toiminnasta.

Teksti: **JAANA VALKOKALLIO**

Kuvat: **PERTTI KNUUTTILA**

Projektipäällikkö Aini Ojala oli tyytyväinen luontaishoitotyönäytteiden suosioon.

Rovaniemeläiset tutustuivat EU:n osarahoittamiin hankkeisiin Lordi-aukiolla.

Oman tuotannon hanketoiminta esillä

TEM järjesti 31.8.–1.9. koulutuspäivät TEM:n hallinnonalan itse toteutettavien rakennerahastohankkeiden hallinnoinnista. Päivillä käytiin läpi mm. hanketyyppejä ja tukimuotoja, joita toteutetaan omana tuotantona. Lisäksi käsiteltiin hankehallintoon liittyviä yleisiä asioita ja niitä erityispiirteitä, joita tulee huomioida hallinnon itse toteuttamissa hankkeissa.

Susanna Piepponen totesi katsauksessaan, että ESR-ohjelman varauksista jopa 36 % eli 270 miljoonaa on suunnattu hallinnon itse toteuttamaan hanketoimintaan. Tässä on syytä muistaa, että nk. työvoimapolitiittiset toimet eli työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus ja palkkatuki, järjestetään omana tuotan-

tona. Ne muodostavat kokonaisuudessaan merkittävän rahoituserän ESR-toiminnassa. EAKR-ohjelmissa oman tuotannon rooli on vähäinen, vain 8 % toteutetaan hallinnossa itse, esimerkkinä ympäristöhankkeet.

Maija Tuominen kertoi Varsinais-Suomen strategia-työstä, jossa itse toteutettu hanketyö on merkittävä väline tulostavoitteiden saavuttamiseksi. Varsinais-Suomessa on keskitetty tiettyjä keskeisiä TEM:n hallinnonalan strategisia tavoitteita omaan tuotantoon esimerkiksi työorganisaatioiden osaamisen kehittäminen ja välityömarkkinat. Oman tuotannon hankkeella on pystytty nopeasti tarttumaan äkillisiin rakennemuutostilanteisiin. Tuominen piti tärkeänä sitä, että omalla hanketoiminnalla voidaan paremmin yhteen sovittaa viraston työtä nk. kansallisella rahoituksella tehtävään työhön ja että hankkeissa kehitetyt hyvät käytännöt siirtyvät saman talon sisällä eteenpäin parantamaan laajasti julkisia palveluja. Tuominen nosti esiin myös sen, että näissä hankkeissa voidaan osallistujille suunnattu toiminta tehdä aina säädösperspektiivisesti ja että yksittäisten yritysten oikeusturva on selvä ryhmäpoikkeussäännön mukaisissa ELY-keskuksen ja TE-toimiston palveluissa.

Teksti: **JAANA VALKOKALLIO**

Tilaisuuden esitykset löytyvät osoitteesta

<http://www.rakennerahastot.fi/rakennerahastot/fi/o4.viranomaisille/o8.tilaisuuksia/index.jsp>

Uutiskirjeen toimitus toivottaa

**HYVÄÄ
SYKSYÄ!**

Seuraava uutiskirje ilmestyy 21.10.

Julkaisija: Työ- ja elinkeinoministeriö, alueiden kehittämissyksikkö, rakennerahastopolitiikkaryhmä

Toimitus: Jaana Valkokallio, jaana.valkokallio@tem.fi

Taitto: Viisikko-Communica VCA

